

Pētniecības pieteikuma vienošanās Nr.1.1.1.2/VIAA/4/20/684

31.03.2023.

Pētījumā “Klimatu izmaiņu mazināšanas potenciāla izpēte agro-mežsaimniecības sistēmās ar organiskām augsnēm un minerālaugsnēm” paveiktais 2023. gada pirmajā ceturksnī.

Atbilstoši pētījuma kalendārajam plānam turpināts darbs pie plānotajām aktivitātēm. Pētījuma 5. darbības ietvaros veikts darbs pie būtiskākās informācijas kopsavilkuma sagatavošanas, kas paredzēts zemkopības un klimata politikas veidotājiem (sagatavots nodevums). Lai veicinātu agro-mežsaimniecības sistēmu plašāku ierīkošanu Latvijā, nacionālās zemkopības un klimata politikas veidotājiem rekomendējam atbalsta pasākumos iekļaut dažādas agro-mežsaimniecības prakses (arī tādas, kas paredz vairāk kā 100 koku uz ha audzēšanu), nacionālajā likumdošanā iestrādāt dažādu agro-mežsaimniecības sistēmu definējumu, mazināt patreizējas likumdošanas un atbalsta saņemšanas šķēršļus, kā arī izveidot atbalsta sistēmu Latvijas Kopējās lauksaimniecības politikas ietvaros. Informācijas kopsavilkumā apkopota svarīgā informācija par:

- Agro-mežsaimniecības definējumu;
- Agro-mežsaimniecības sistēmu klasifikāciju;
- Agro-mežsaimniecības sistēmu ierīkošanai piemērotu platību raksturojumu Latvijā;
- Nacionālās likumdošanas aspektiem attiecībā uz agro-mežsaimniecības sistēmu izveidi, apsaimniekošanu un uzturēšanu lauksaimniecības zemē;
- Agro-mežsaimniecības sistēmu ierīkošanas ietekmi uz SEG emisiju samazinājumu un potenciālo ieguldījums klimata politikas mērķu sasniegšanā;
- Agro-mežsaimniecības sistēmu ierīkošanas izmaksām.

Pētījuma ietvaros turpināts darbs pie šādām aktivitātēm:

- Izklājlapas sagatavošanas dažādu agro-mežsaimniecības sistēmu produktivitātes, izmaksu un SEG pēdas mazināšanai apsaimniekošanas procesā (3. darbība);
- Lēmumu atbalsta rīka izstrādes klimata pārdomātas agromežsaimniecības sistēmu izveidošanai un pārvaldībai platībās ar organisko augsni un minerālaugsni (4. darbība).

Turpināts darbs pie pētījuma rezultātu zinātniskās publicitātes (5. darbība):

- Publicēta zinātniska publikācija, kurā atspoguļoti pētījuma rezultāti par SEG plūsmām no augsnes lapu koku (apšu hibrīdu, bērzu, melnalkšņu, alkšņu hibrīdu) un kārkļu atvasāju agro-mežsaimniecības sistēmās ar minerālaugsnēm Latvijā:
Bārdulis, A.; Purviņa, D.; Makovskis, K.; Bārdule, A.; Lazdiņa, D. Soil-to-Atmosphere GHG Fluxes in Hemiboreal Deciduous Tree and Willow Coppice Based Agroforestry Systems with Mineral Soil. *Land* 2023, 12, 715. <https://doi.org/10.3390/land12030715>
- Veikta recenzentu ieteikumu iestrāde zinātniskā publikācijā “*Fine root morphological traits and production in coniferous- and deciduous-tree-forests with drained and naturally wet nutrient-rich organic soils in hemiboreal Latvia*” (publikācija apstiprināta publicēšanai žurnālā i-Forests).
- Veikts darbs pie zinātniskas publikācijas manuskripta sagatavošanas, kurā atspoguļota informācija par organisko augsņu apmežošanas un agro-mežsaimniecības sistēmu izveidošanas lauksaimniecības zemē potenciālo lomu SEG emisiju samazināšanā. Provizorisks publikācijas nosaukums ir “*The potential role of tree introduction in agricultural land to reduce greenhouse gas emissions*” (publikācija iesniegta recenzēšanai izdevumā “*Proceedings of 22st International Scientific Conference ENGINEERING FOR RURAL DEVELOPMENT, May 24-26, 2023*”).
- Sagatavotas un iesniegtas tēzes “*Climate change mitigation potential of agroforestry systems in agricultural land with mineral and organic soils in Latvia*” dalībai V Pasaules latviešu zinātnieku kongresā “Zinātne Latvijai”, kas norisināsies 2023. gada jūnijā.